

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11509/23

ECOFIN 742
UEM 227
SOC 524
EMPL 371

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	11404/23
Asia:	Makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaiset vuoden 2023 perusteelliset tarkastelut – Neuvoston päätelmät 14. kesäkuuta 2023

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 3964. istunnossaan 14. heinäkuuta 2023 hyväksymät neuvoston päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2023 perusteellisista tarkasteluista.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT MAKROTALouden EPÄTASAPAINOA KOSKEVAN
MENETTELYN MUKAISISTA VUODEN 2023 PERUSTEELLISISTA
TARKASTELUISTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PALAUTTAA MIELEEN, että EU:n talous osoittaa edelleen olevansa häiriönsietokykyinen huolimatta haastavasta toimintaympäristöstä, jota leimaa Venäjän provosoimaton hyökkäys Ukrainaan ja jossa korkeat energian hinnat ja inflaatio vaikuttavat kotitalouksien ostovoimaan ja kilpailukykyyn protektionismin ja geopoliittisen kilpailun lisääntyessä. ON TIETOINEN pandemian jälkeisestä vahvasta elpymisestä, joka hyötyy nopeista EU:n ja kansallisen tason politiikkatoimista, sekä EU:n politiikkojen keskeisestä roolista tuettaessa vakaata investointitulosta ja rakenneuudistusten edistymistä monilla eri politiikanaloilla.
2. KOROSTAA, että elpymis- ja palautumistukivälineen täysimääräinen, oikea-aikainen ja tehokas täytäntöönpano kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa suunniteltujen uudistusten ja investointien avulla on ratkaisevan tärkeää, koska se mahdollistaa käytettävissä olevan rahoituksen käyttöönoton. Tämä tukisi talouden laajentumista, lisäisi EU:n talouksien häiriönsietokykyä, osallistavuutta ja kestävyyttä ja vähentäisi makrotaloudellisia haavoittuvuuksia.
3. KOROSTAA, että jatkossakin on tärkeää koordinoida tiiviisti EU:n talouspolitiikkaa sekä havaita, estää ja korjata makrotalouden epätasapainoja, jotka haittaavat jäsenvaltioiden talouksien, talous- ja rahaliiton ja koko Euroopan unionin talouden moitteetonta toimintaa. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE vuoden 2023 perusteellisten tarkastelujen julkaisemisen makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn yhteydessä.

4. TOTEAA, että talouskehitys on yleisesti ottaen suotuisaa useimmissa perustellusti tarkastelluissa jäsenvaltioissa, mutta monilla jäsenvaltioilla on edelleen merkittäviä haasteita. TOTEAA, että kustannuskilpailukyky voi heikentyä korkean inflaation jäsenvaltioissa, jos inflaatiovauhdin erot jatkuvat. TOTEAA, että suureen julkiseen, yksityiseen ja ulkoiseen velkaan liittyvät pitkäaikaiset epätasapainot ovat alkaneet laskea uudelleen tilanteessa, jossa nimellinen kasvu on ollut nopeaa. TOTEAA, että rahoitusehtojen kiristäminen lisää riskejä ja että tarvitaan jatkuvia toimia velkatason kestäväen laskusuuntauksen varmistamiseksi. PANEE MERKILLE, että energian tuontihintojen aiheuttama šokki on tyypillisesti heikentänyt ulkoista rahoitusasemaa ja että joissakin tapauksissa kotimaisen kysynnän kasvu on heikentänyt sitä entisestään. PANEE MERKILLE, että vaihtotaseiden odotetaan vahvistuvan vuonna 2023 energiakustannusten alenemisen vuoksi.
5. TOTEAA, että asuntojen hinnat nousivat voimakkaasti useissa jäsenvaltioissa vuonna 2022. Tiukemmat rahoitusehdot ja kotitalouksien reaalitulojen lasku ovat vaimentaneet asuntojen kysyntää ja alkaneet korjata asuntojen hintoja. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että pankkiala selvisi pandemiasta hyvin ja että järjestämättömien lainojen määrä on pysynyt laskussa, mutta PANEE MERKILLE, että makrotalouden vakauden jatkuminen edellyttää jatkuvaa valppautta.
6. KEHOTTA valppauteen ja tarvittaessa oikea-aikaisiin politiikkatoimiin, jotta voidaan estää suuriin inflaatioeroihin liittyvien makrotalouden epätasapainon lisääntyminen ja sen syntyminen. KOROSTAA, että on kiireellisesti vastattava väestön ikääntymiseen ja ilmastomuutokseen liittyviin rakenteellisiin haasteisiin, vahvistettava EU:n energiaturvallisuutta, vahvistettava toimitusketjujen häiriönsietokykyä, puututtava alhaiseen tuottavuuden kasvuun, edistettävä työmarkkinoille osallistumista, vähennettävä olemassa olevia makrotalouden epätasapainoja ja estettävä uusien epätasapainojen syntyminen.

7. YHTYY komission vuoden 2023 perusteellisissa tarkasteluissa esittämään analyysiin, jonka mukaan Kyproksessa epätasapainot eivät enää ole liiallisia. TOTEAA, että julkinen, yksityinen ja ulkoinen velka ovat pienentyneet ajan mittaan ja kahden viime vuoden aikana Kyproksessa ja että velka on laskusuunnassa. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että Unkarissa on nyt erittäin voimakkaisiin hintapaineisiin sekä ulkoisiin ja julkisen talouden rahoitustarpeisiin liittyviä epätasapaino, jotka edellyttävät kiireellisiä politiikkatoimia. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen oikea-aikainen maksaminen sen jälkeen, kun investointeihin ja uudistuksiin liittyvät sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, auttaisi vähentämään epätasapainon lisääntymisen riskiä. PANEE MERKILLE, että komissio on pitänyt useimmat luokitukset muuttumattomina. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että Kreikassa ja Italiassa on edelleen liiallisia epätasapainoja, vaikka niiden haavoittuvuudet näyttävät vähenevän muun muassa politiikan edistymisen vuoksi. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että Saksassa, Espanjassa, Ranskassa, Alankomaissa, Portugalissa, Romaniassa ja Ruotsissa on edelleen epätasapainoja, vaikka joissakin jäsenvaltioissa epätasapainot ovat laantumassa. TOTEAA, että Saksan, Espanjan, Ranskan ja Portugalin luokitusta voitaisiin lieventää ensi vuonna, jos nykyinen myönteinen kehitys jatkuu. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että Romaniassa riskit ovat kasvaneet, mikä edellyttää kiireellisiä politiikkatoimia. TOTEAA, että vuoden 2023 perusteellisissa tarkasteluissa todettiin, että Latviassa, Liettuaassa, Luxemburgissa, Slovakiassa, Tšekissä ja Virossa ei ole epätasapainoja, koska haavoittuvuudet näyttävät olevan hallinnassa.
8. KATSOO, että vuoden 2023 perusteellisissa tarkasteluissa esitetään korkealaatuinen ja kattava analyysi kunkin tarkasteltavana olevan jäsenvaltion tilanteesta. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE ennen maakohtaista arviointia toimitetut varhaiset monenväliset aihekohtaiset muistiot inflaatioeroista, asuntojen hinnoista ja ulkoisesta kestävydestä. TOTEAA, että komissio on soveltanut asiaankuuluvia analyysivälineitä, joita on täydennetty merkittävällä laadullisella analyysillä, ottaen huomioon kunkin talouden erityiset haasteet. ON TYYTYVÄINEN tulevaisuuteen suuntautuvan analyysin kasvavaan merkitykseen ja asiaan liittyvien politiikkojen arviointiin. KOROSTAA, että maiden välisten heijastusvaikutusten arviointi on edelleen erittäin tärkeää.

9. PAINOTTAA, että makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely on keskeinen menettely eurooppalaisessa ohjausjaksossa. Korostaa makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn merkitystä meneillään olevassa talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelussa. KEHOTTAJAA jatkamaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn täytäntöönpanoa, mukaan lukien nykyisten ja mahdollisesti syntymässä olevien uusien epätasapainojen tiivis seuranta ennakoivan lähestymistavan mukaisesti sekä politiikan edistymisen ja tarpeiden tiivis seuranta. TOTEAA, että makrotalouden epätasapainoa koskevaan menettelyyn sisältyvää analyysia olisi kehitettävä menettelyn euroaluetta koskevan ulottuvuuden parantamiseksi. KOROSTAA, että makrotalouden epätasapainojen oikea-aikainen ja kattava monenvälinen tarkastelu on tärkeää ja että siihen on sisällytettävä herkkyyshanalyysijä, jotta voidaan ottaa huomioon yhä nopeammin muuttuva, arvaamattomampi ja haasteellisempi maailmanlaajuinen toimintaympäristö.
10. KOROSTAA, että on tärkeää noudattaa eurooppalaisen ohjausjakson perinteistä aikataulua, erityisesti julkaisemalla perusteelliset tarkastelut vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa merkittävä poliittinen vuoropuhelu ja monenväliset keskustelut havaituista poliittisista haasteista. KOROSTAA, että menettelyn näkyvyyden lisääminen ja selkeä tiedottaminen tuloksista ovat avainasemassa.
11. TOISTAA, että makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä olisi hyödynnettävä täysimääräisesti, mukaan lukien liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn käynnistäminen tarvittaessa, ja että menettelyn omistajuutta, ennustettavuutta, avoimuutta, yhdenvertaista kohtelua ja täytäntöönpanon valvontaa olisi parannettava. TOTEAA, että nykyisessä tilanteessa komissio ei ole katsonut asianmukaiseksi käynnistää liiallista epätasapainoa koskevaa menettelyä. KATSOO edelleen, että jos komissio katsoo jossakin jäsenvaltiossa olevan liiallista epätasapainoa mutta ei ehdota neuvostolle liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn aloittamista, sen olisi selkeästi ja julkisesti esitettävä perustelunsa. KOROSTAA, että kansallisen omavastuullisuuden ja monenvälisen valvonnan asianmukaisen tason varmistamiseksi, on varattava riittävästi aikaa asiaankuuluvien asiakirjojen varhaiseen valmisteluun ja vaadittuun poliittiseen vuoropuheluun talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa. KEHOTTAJAA jatkamaan politiikkatoimia epätasapainojen vähentämiseksi ja haavoittuvuuksien korjaamiseksi. KOROSTAA, että todettujen makrotalouden epätasapainojen ja maakohtaisten suositusten välillä on oltava vahva ja selkeä yhteys.